

Sygn. akt II CSK 351/21

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa B. P.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuratorowi Rejonowemu w G.
i Sądowi Okręgowemu w P.
o zadośćuczynienie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 grudnia 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 5 stycznia 2021 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od Skarbu Państwa - Prokuratora Rejonowego w G. i Sądu Okręgowego w P. na rzecz powoda kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o

przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), która wynika z wydania przez Sąd Apelacyjny zaskarżonego orzeczenia z naruszeniem art. 5 k.c. w kontekście zastosowania tego przepisu do roszczenia zgłoszonego po upływie terminu przedawnienia, w warunkach, gdy w sprawie nie doszło do ustalenia przyczyn spóźnionego wystąpienia z roszczeniem przez powoda, a niektóre powoływane przez niego przyczyny opóźnienia okazały się fałszywe.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności ma miejsce wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący i jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Oczywiście jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy

W postanowieniu z 30 września 2020 r., I CSK 674/20, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że naruszenie art. 5 k.c. nie może być samodzielną podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako oczywiście zasadnej, ponieważ jako przepis zawierający liczne klauzule generalne nie podlega jednolitej i ścisłej wykładni, lecz pozostawia sądowi rozstrzygającemu sprawę pewien luz decyzyjny, ograniczony zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Naruszenie takiego typu przepisu mogłoby uzasadniać przyjęcie skargi do rozpoznania jako oczywiście zasadnej tylko, gdyby sąd *meriti* dokonał wykładni oczywiście sprzecznej z zasadami logiki czy doświadczenia życiowego albo ze sposobem rozumienia występujących w nim klauzul generalnych jednolicie sformułowanym

w orzecznictwie. Jeżeli zaś wykładnia tego przepisu prowadziłaby do powstania znacznych wątpliwości, wymagających szerszej analizy jurystycznej, to za przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania należałoby obrać art. 398⁹ § 1 pkt 1 lub 2 k.p.c.

Wbrew stanowisku pozwanego, Sąd Apelacyjny przytoczył okoliczności, które spowodowały, że powód z opóźnieniem wystąpił z pozwem w niniejszej sprawie. Okoliczności sprawy Sąd Apelacyjny uznał za absolutnie wyjątkowe, gdyż postępowanie karne przeciwko powodowi trwało 20 lat, pięć razy dłużej niż maksymalna możliwa do wymierzenia kara za przypisywany mu czyn. Zakończyło się ono uniewinnieniem ale powód był międzyczasie poszukiwany listem gończym, był też zobowiązany do uczestniczenia w licznych czynnościach procesowych. Sąd Apelacyjny wskazał, że akt oskarżenia przeciwko powodowi został skierowany gdy miał on 54 lata, a postępowanie karne przeciwko niemu zakończyło się, gdy był starym, schorowanym człowiekiem. Pozwany przez dwadzieścia lat utrzymywał powoda w stanie ciągłej niepewności prawnej, po zakończeniu postępowania nie zadośćuczynił dobrowolnie krzywdzie powoda, a obecnie w procesie powołuje się na przedawnienie, które ma sprzyjać stabilizacji stosunków społecznych.

Argumentacja Sądu Apelacyjnego przemawiająca za zastosowaniem w sprawie klauzuli z art. 5 k.c. nie może być uznana za wadliwą w stopniu oczywistym, a tylko taka jej ocena uzasadniałaby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800 ze zm.), orzeczono jak w postanowieniu.

jw